

In-Nies Protagonisti fil-**Ħolqien tal-Ġid** **Nisfruttaw il-Potenzjal Koperattiv**

MALTA CO-OPERATIVE FEDERATION

Proposti għall-Manifesti Elettorali
Elezzjoni Ġenerali 2017

MALTA CO-OPERATIVE FEDERATION

WERREJ

INTRODUZZJONI	3
PROPOSTI GĦALL-MANIFESTI ELETTORALI 2017	4
MIN HI L-MALTA CO-OPERATIVE FEDERATION?	6

MALTA CO-OPERATIVE FEDERATION

Introduzzjoni

“L-Istat jirrikonoxxi l-funzjoni soċjali tal-koperattivi u għandu jinkoraġġixxi l-iżvilupp tagħhom.” (Il-Kostituzzjoni ta’ Malta, Kap. 20)

Minkejja li bdew fl-1947, il-koperattivi f’Malta huma potenzjal li għadu ma ġiex sfruttat. Ħafna pajjiżi li bdew warajna għarfu ħafna iktar kemm dan il-mudell demokratiku ta’ negozju jista’ jkun ta’ ġid għas-soċjetà. Hija ekonomija mhux biss **għan-nies**, imma wkoll **tan-nies**, fejn in-nies mhux biss jippartecipaw fil-ħolqien tal-ġid, imma jkunu protagonisti fil-ħolqien tal-ġid. Nemmnu li l-koperattivi huma čavetta effettiva ħafna fil-ħolqien ta’ ġustizzja soċjali.

Minkejja li ilha mwaqqfa għal aktar minn erba’ snin, il-Malta Co-operative Federation għadha tiġi diskriminata, minkejja bosta wegħdiet li sarulha mill-Gvern u Avviż Legali ġdid dwar il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi li ġie ppublikat f’Ottubru li għadda.

F’dan il-qafas, il-Malta Co-operative Federation qiegħda tissottometti l-proposti tagħha lill-partiti politiċi sabiex jiġu inkużi fil-manifesti elettorali rispettivi tagħhom għall-elezzjoni ġenerali 2017.

87, St. Ursula Street, Valletta,
VLT1234, Malta
Tel: +356 21 233 078

E-mail info@maltacooperativefederation.coop

MALTA CO-OPERATIVE FEDERATION

Proposti għall-Manifesti Elettorali 2017

1. Koperattivi tal-Ħaddiema

Jiġu introdotti miżuri godda biex jinkoraġġixxu ħaddiema tal-gvern f'kull livell biex iwaqqfu koperattivi. Dan joffri potenzjal qawwi lill-ħaddiema biex filwaqt li jkollhom l-opportunità li javvanzaw fil-karriera tagħhom, ikollhom interess partikolari f'xogħolhom għax isiru wkoll sidien tax-xogħol tagħhom stess. Dan huwa mezz alternattiv għall-privatizzazzjoni ta' diversi aspetti tal-operat tal-gvern.

Għandhom jiġu wkoll introdotti miżuri godda biex jassistu u jinkoraġġixxu ħaddiema fis-settur privat biex f'każi fejn *employers* jiddeciedu li jabbandunaw l-operat tagħhom f'Malta, il-ħaddiema jkollhom l-opportunità li jissoktaw bil-ħidma tagħhom permezz ta' koperattiva tal-ħaddiema, bi skemi magħrufa bħala *employee buy-out*.

2. Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi

Jiġi assigurat li l-Fond Ċentrali tal-Koperattivi jgħin fil-finanzjament tal-Federazzjonijiet Koperattivi b'mod proporzjonali u ekwu, billi jitqassmu l-fondi lill-Federazzjonijiet a bażi tal-kontribuzzjonijiet li l-koperattivi membri jagħmlu lill-istess Fond.

3. Banek Koperattivi

Jittieħdu l-miżuri legiżlattivi biex f'Malta jkun possibbli t-twaqqif ta' banek koperattivi.

4. Minn Ħamsa għal Tlieta

Bħalma għamlu b'suċċess diversi pajjiżi ferm aktar żviluppati minna, in-numru minimu ta' membri li jistgħu jiffurmaw koperattiva jinżel minn ħames membri għal tliet membri.

5. Intrapriżi Soċjali

Tiġi introdotta liġi tal-Intrapriżi Soċjali fejn soċjetajiet koperattivi jingħataw *status* ugwali bħal kull entità oħra f'għajnejn ir-Regolatur.

87, St. Ursula Street, Valletta,
VLT1234, Malta
Tel: +356 21 233 078

E-mail info@maltacooperativefederation.coop

MALTA CO-OPERATIVE FEDERATION

6. Liġi ġdida tal-Koperattivi

Il-proċess ta' konsultazzjoni dwar tibdil fil-liġi tal-Koperattivi li tnieda snin ilu, jiġi konkluż fi żmien sena u l-Abbozz ta' Liġi ġdid jitressaq għad-diskussjoni fil-Parlament immedjatament wara.

7. Koperattivi tal-*Housing*

Biex nirrispondu għall-fenomenu tal-għoli sproporzjonat tal-prezz tal-bini u tal-kera, u biex kulhadd ikollu l-istess ċans ta' aċċess għal *housing* diċenti, għandhom jiġu nkoraggiti t-twaqqif ta' koperattivi tal-*housing* bi skemi apposta għal dan il-għan.

8. Inċentivi Fiskali lill-Koperattivi

Biex jiġi assigurat li l-koperattivi jkunu ttrattati b'mod ġust fejn ikollhom *level playing field* ma' strutturi oħra ta' negozju, *tax credits* għan-negozji li għalihom il-koperattivi huma esklużi, għandhom jiġu konvertiti f'*cash grants*.

9. Titneħħa d-diskriminazzjoni fil-liġijiet ta' Malta fil-konfront tal-koperattivi

Sabiex ikompli jiġi assigurat *level playing field* għall-koperattivi fil-konfront ta' mudelli oħra ta' negozju, fi żmien sena jiġi konkluż eżerċizzju li fih jiġu identifikati u jiġu emendati partijiet mil-liġijiet li jiddiskriminaw mal-mudell koperattiv ta' negozju.

10. Rappreżentanza fl-MCESD

Minħabba l-importanza soċjali tal-mudell koperattiv, rappreżentanti tal- Federazzjonijiet tal-Koperattivi għandu jkollhom post fl-MCESD.

MALTA CO-OPERATIVE FEDERATION

Min hi l-Malta Co-operative Federation?

Imwaqqfa f'Novembru tal-2012, il-Malta Co-operative Federation taħdem biex tgħin, thegġeg, tespandi u tgħaqqad lis-soċjetajiet koperattivi f'Malta. Il-Federazzjoni hi magħmula minn koperattivi suċċess f'oqsma differenti tal-ekonomija Maltija. Fil-prezent il-Malta Co-operative Federation tirrappreżenta 25% tas-soċjetajiet koperattivi f'Malta u tikkontribwixxi madwar 50% tal-kontribuzzjonijiet annwali tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi.

Il-Federazzjoni tipprovdi aċċess demokratiku għall-koperattivi kollha membri tagħha u għandha l-għan li:

- Tirrappreżenta l-membri koperattivi kemm lokalment, kif ukoll f'fora internazzjonali;
- Tippromwovi l-mudell koperattiv bħala forma vijabbli ta' intrapriża demokratika u kkontrollata mill-membri;
- Tipprovdi taħriġ u servizzi ta' konsulenza lill-membri tagħha u lill-koperattivi ġodda li jkunu qed jiffurmaw;
- Toffri opportunitajiet lill-koperattivi membri tagħha sabiex joħolqu sinerġiji u jaħdmu flimkien kemm f'Malta kif ukoll barra l-pajjiż.
- Tipprovdi forum miftuħ lill-koperattivi membri tagħha, fejn jigu diskussa u inkoraġġuti ideat biex jintlaħqu l-aħjar prattiċi.

87, St. Ursula Street, Valletta,
VLT1234, Malta
Tel: +356 21 233 078

E-mail info@maltacooperativefederation.coop